

Sygn. akt

III AUa 534/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **19 września 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska (spr.) SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **19 września 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **W. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **12 marca 2013 r.** sygn. akt **IV U 1779/12**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 534/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją wydaną 23 października 2012r. odmówił W. M. przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku , z tytułu pracy w szczególnych warunkach,

w oparciu o przepis art. 184 ustawy emerytalno – rentowej z 17 grudnia 1998r.

W uzasadnieniu podniósł, że wnioskodawca na datę 1 stycznia 1999r. legitymuje się łącznie okresem składkowym i nieskładkowym wynoszący 30 lat, 10 miesięcy i 4 dni oraz okresem pracy w szczególnych warunkach wynoszącym 1 rok 5 miesięcy i 17 dni.

Końcowo organ rentowy podniósł, że nie uwzględnił do okresu pracy w szczególnych warunkach, zatrudnienia w Spółdzielni (...) w R. od 1 czerwca 1981r. – 31 marca 1988r., a to wobec faktu, że świadectwo pracy potwierdzające wykonywanie takiej pracy, zawierało odniesienie do niewłaściwych zarządzeń resortowych.

W odwołaniu skierowanym do Sądu Rejonowego, następnie przekazanym przez organ rentowy do właściwego Sądu – Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, od powyższej decyzji W. M. naprowadził, iż jest ona nietrafna, w części nieuwzględniającej jego pracy, jako wykonywanej w szczególnych warunkach, a to z tej przyczyny, że w okresie od 1975r. – 2011r. „z krótkimi przerwami” wykonywał pracę w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego oraz ciągników rolniczych. W odwołaniu wnioskodawca zawarł również informację, że od 1 czerwca 1991r. – czerwca 1999r. prowadził własną działalność gospodarczą polegającą na wykonywaniu usług transportowych jako kierowca samochodu ciężarowego – w pełnym wymiarze czasu pracy. Działalność tę prowadził osobiście bez zatrudniania innych osób.

Odwołanie nie formułuje wniosków.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, w uzasadnieniu przywołując tożsamą argumentacją, z tą jaką zawierała zaskarżona decyzja. Dodatkowo organ rentowy odnosząc się do naprowadzonego przez odwołującego faktu prowadzenia działalności gospodarczej, polegającej na świadczeniu usług transportowych – stwierdził, że „ wykonywanie pracy w warunkach szczególnych odnosi się jedynie do pracowników, a nie do osób prowadzących działalność gospodarczą”.

Rozpoznając odwołanie Sąd I instancji przeprowadził dowód z akt emerytalnych odwołującego prowadzonych przez organ rentowy oraz zeznań zawnioskowanych przez wnioskodawcę świadków: J. Ś., E. S.

i R. W. oraz zeznań wnioskodawcy słuchanego w charakterze strony, a następnie wyrokiem wydanym 12 marca 2013r. oddalił odwołanie.

W uzasadnieniu wskazał, w pierwszej kolejności na niekwestionowane przez strony okoliczności dotyczące daty urodzenia W. M. ((...).), daty zgłoszenia przez niego wniosku emerytalnego (22 sierpnia 2012r.) oraz okresu wykonywania przez niego pracy y w szczególnych warunkach w wymiarze 1 roku 5 miesięcy i 17 dni - uwzględnionego przez organ rentowy.

W dalszej kolejności powołując się na treść zeznań, zarówno przesłuchanych świadków , jak i wnioskodawcy, ustalił, że odwołujący pozostawał w zatrudnieniu w Spółdzielni (...) w Ł. od 22 sierpnia 1975 – 31 maja 1981r. W tym to czasie wykonywał pracę w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego marki S., traktora oraz samochodu dostawczego marki Ż.. Wybór środka transportu był zależy od potrzeb i polecenia przełożonych, a przy użyciu tychże pojazdów wnioskodawca dokonywał transportu warzyw i owoców.

Po zakończeniu stosunku pracy pracodawca wydał wnioskodawcy jedynie ogólne świadectwo pracy.

W okresie od 1 czerwca 1981r. – 31 marca 1988r. wnioskodawca wykonywał pracę w Spółdzielni (...) w R.. Praca ta polegała na transporcie owoców i warzyw do zakładów produkcyjnych, a poza sezonem na transporcie i przewozie w ramach usług świadczonych przez pracodawcę na rzecz innych podmiotów. W czasie tego zatrudnienia wnioskodawca wykonywał usługi transportowe, jako kierowca samochodu ciężarowego marki S. o ładowności około 5 ton.

Pracodawca wydał wnioskodawcy za cały okres zatrudnienia świadectwo potwierdzające wykonywanie przez niego pracy w warunkach szczególnych.

Od 1 kwietnia 1988r. W. M. podjął kolejne zatrudnienie w Zakładzie (...) w R. Oddział (...) w L. w charakterze kierowcy.

Do jego obowiązków należało wykonywanie usług transportowych ciągnikiem lub samochodem ciężarowym - wywożenie materiałów budowlanych wykorzystywanych na potrzeby zakładu tj. żwiru , cementu i piasku.

W okresie tego zatrudnienia wnioskodawca również dowoził pracowników do pracy i odwoził ich po zakończonej pracy. Sąd ustalił jednak, iż było to jego dodatkowe zajęcie wykonywane poza normatywnym czasem pracy. W powyższym zakładzie wnioskodawca był zatrudniony do 30 września 1990r. , a następnie od 1 października 1990r. – 31 grudnia 1990r. Sąd ustalił również, że od miesiąca stycznia 1991r. wnioskodawca nie pozostawał w zatrudnieniu, prowadząc własną działalność gospodarczą.

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd uznał, zarówno zeznania wnioskodawcy jak i świadków za miarodajne i zasługujące na wiarę, gdyż zostały złożone w konsekwentny sposób, wzajemnie się uzupełniają, i są zgodne z zapisami w dokumentach zalegających w aktach emerytalnych wnioskodawcy, określających stanowiska pracy wnioskodawcy i ramy czasowe , w tym również czasokresy wykonywanej pracy w szczególnych warunkach.

Dokonując oceny prawnej sprawy Sąd przywołał i wyłożył treść przepisu art. 184 ustawy z 17 grudnia (...) o emeryturach i rentach z FUS, podnosząc, iż z uwagi na wiek odwołującego - ma on zastosowanie w sytuacji jego dotyczącej. Niezależnie od powyższego wskazał na zastosowanie w sprawie przepisów rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, akcentując, iż w sytuacji wnioskodawcy skuteczność wniosku o emeryturę uzależniona jest od wykazania na datę 1 stycznia 1999r., 15 letniego okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W dalszej kolejności Sąd odniósł się do okresu pracy odwołującego w Spółdzielni (...) R., nie uznanego przez organ rentowy - z uwagi na nieścisłości świadectwa potwierdzającego wykonywania pracy w szczególnych warunkach, stwierdzając że niewłaściwe bądź nieprawidłowe wystawienie przez pracodawcę świadectwa pracy, nie może wywoływać negatywnych skutków dla pracownika, w sytuacji gdy stan rzeczywisty możliwy jest do ustalenia po przeprowadzeniu innych dowodów.

Zdaniem Sądu przeprowadzone dowody dawały podstawę do ustalenia, że W. M. wykonywał wyłącznie pracę polegającą na usługach transportowych w charakterze kierowcy samochodów ciężarowych i kierowcy ciągnika, co odniósł do zatrudnienia w Spółdzielni (...) w R.

i Zakładu (...) w R. Oddział (...) w L., tj. pracę w szczególnych warunkach, która to została zamieszczona w wykazie A działu VIII pod poz. 2 i poz. 3 rozporządzenia RM z 7.02.1998r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników....

W ocenie Sądu, takiego jednak ustalenia nie sposób dokonać w odniesieniu do pracy wnioskodawcy wykonywanej w Spółdzielni (...) w Ł., w okresie od 22 sierpnia 1975 – 31 maja 1981r. Zarówno, bowiem zeznania świadka J. Ś., jak i samego wnioskodawcy w sposób nie budzący wątpliwości wskazują, iż do jego obowiązków podczas zatrudnienia u tego pracodawcy należał transport owoców i warzyw, a towary te przewoził zarówno samochodem ciężarowym jak i traktorem, jak również samochodem dostawczym Ż. Zdaniem Sądu, w odniesieniu do tego zatrudnienia „Trudno wydzielić okres pracy wnioskodawcy wykonywanej tylko samochodem ciężarowym, tylko ciągnikiem, czy tylko samochodem dostawczym, praca bowiem na tych pojazdach się przenikała”. Wobec faktu, że wykonywanie usług transportowych przy użyciu samochodu dostawczego o ciężarze całkowitym poniżej

3,5 tony nie stanowi pracy w warunkach szczególnych, w związku z tym wnioskodawca nie wykonywał w omawianym okresie stale i w pełnym wymierza czasu pracy w warunkach szczególnych, stąd dowodzony okres zatrudnienia u tego pracodawcy nie może podlegać uwzględnieniu.

Powyższe, w ocenie Sądu daje podstawę do ustalenia, iż na datę 1 stycznia 1999r. wnioskodawca nie wykazał wymaganego w jego sytuacji 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, gdyż gdyby uznać za taką pracę wnioskodawcy zatrudnienie w Spółdzielni (...) w R. oraz w Zakładzie (...) Oddziale (...) w L., a także po dołączeniu uwzględnionego przez organ rentowy okresu pracy na (...) w L. w wymiarze 1 roku 5 miesięcy i 17 dni, okres ten przeniesie jedynie okres 10 – letni.

Końcowo, Sąd zaakcentował, że ustalenia dotyczące wykonywania pracy w warunkach szczególnych mogą dotyczyć wyłącznie pracowników, co oznacza, że nie dotyczą osób prowadzących działalność gospodarczą.

Powyższe, uzasadniało orzeczenie o oddaleniu odwołania, w podstawie prawnej to którego został przywołany art. 477¹⁴ §1 kpc.

Wyrok powyższy apelacją, nazwaną odwołaniem - do Sądu II instancji zaskarżył W. M., w znacznej części przywołując argumentację taką samą, jaką zawierało, skierowane do Sądu I instancji odwołanie, a która to w istocie sprowadzała się do akcentowania faktu, iż w okresie od 1975 – 2001r. wykonywał on pracę jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony

i jako kierowca ciągnika. Skarżący w apelacji wymienia z nazwy instytucje do których towar był dowożony przez niego w powyższym okresie, dodatkowo podnosząc, że w niektórych okresach praca jego polegała na prowadzeniu pługu wraz z piaskarką i odśnieżaniu, jak również wyjeżdżaniem samochodem marki (...) poza granice państwa. W ocenie skarżącego, wykonywana przez niego praca we wskazanym okresie, była wykonywana wyłącznie w szczególnych warunkach i z tej przyczyny pozostaje w leczeniu z powodu schorzeń dotyczących kręgosłupa, stawów, nerek i wzroku.

Apelacja nie formułuje wniosków.

Do apelacji skarżący dołączył decyzję z 4 października 2012r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego.

Sąd II instancji zważył co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona i dlatego podlega oddaleniu.

Wydany bowiem przez Sąd I instancji wyrok zawiera trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie, zaś w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie występują przesłanki zaskarżenia mogące wyrok ten wzruszyć, w szczególności te które ze względu na treść art. 387 kpc, Sąd II instancji ma na uwadze z urzędu.

Sąd I instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, którego celem było ustalenie, czy we wskazanych przez odwołującego W. M. okresach, wykonywał on pracę w szczególnych warunkach, jak również w tym miejscu odnotować przyjdzie, iż Sąd ten w sposób wszechstronny i prawidłowy ocenił zebrany materiał odwodowy, wskazując przy tym trafne podstawy wyprowadzonych wniosków.

Przypomnieć wypadnie, że wnioskodawca ubiega się o prawo do emerytury w obniżonym wieku (ur. (...)) z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Ocena uprawnień wnioskodawcy do tak określonego świadczenia z uwagi na jego wiek, mogła być dokonana wyłącznie o przepis art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. nr 152 z 2009r. poz. 1227 ze zm.), co oznacza iż na datę 1 stycznia 1999r. winien on wykazać m.inn. łącznie okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 25 lat oraz 15 - letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Poza sporem jest iż na ww. datę wnioskodawca spełnia warunek łącznego stażu który w jego sytuacji organ rentowy wyliczył na 30 lat 10 miesięcy i 4 dni

(niezależnie od uznania wszystkich pozostałych warunków jako spełnione poza brakiem wykazania 15 - letniego zatrudnienia w warunkach szczególnych).

Zaakcentować w tym miejscu przyjdzie - w ślad za Sądem I instancji, że zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia RM w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach..... , który w sprawie znajduje zastosowanie z delegacji zawartej w art. 32 powołanej na wstępie ustawy – tego rodzaju praca (w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze) musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Przypomnienie to, jawi się w sprawie, jako konieczne, gdyż Sąd I instancji nie uwzględnił, dowodzonej przez skarżącego pracy wykonywanej przez niego w Spółdzielni (...) w Ł. w okresie od 22 sierpnia 1975 – 31 maja 1981r. , z tego powodu, że w czasie zatrudnienia u tego pracodawcy wykonywał on usługi transportowe nie tylko samochodem ciężarowym

i traktorem, lecz także samochodem dostawczym m-ki Ż.. Z uwagi na niemożność rozgraniczenia, kiedy - którym pojazdem zachodziła konieczność przewożenia towarów każdego dnia pracy trwającej 8 godzin w ciągu dnia , słusznie Sąd I instancji nie uznał tej pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach.

Powracając jednak do §2 ust. 1 rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach..., przyjdzie powtórzyć za Sądem I instancji , że w tym stanie faktycznym odnoszącym się do zatrudnienia wnioskodawcy w Spółdzielni (...) w Ł., nie istnieje możliwość ustalenia, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał ją w szczególnych warunkach. Temu ustaleniu , co należy powtórzyć, stoi na przeszkodzie wykonywanie przez wnioskodawcę usług transportowych w charakterze kierowcy samochodu dostawczego m-ki Ż., którego ciężar całkowity nie przekracza 3,5 tony.

Uwzględnienie pozostałych, dowodzonych przez skarżącego okresów pracy w szczególnych warunkach stało się skuteczne w postępowaniu przed Sądem

I instancji, lecz jak to odnotował ww. Sąd w końcowym fragmencie uzasadnienia wyroku, zsumowanie okresów pracy u pozostałych pracodawców i okresu uznanego za niesporny przez organ rentowy, nie bilansuje się wielkością wymaganą na datę 1 stycznia 1999r. przepisem art. 184 ustawy emerytalno – rentowej , gdyż przenosi jedynie niewiele ponad okres 10 - letni.

Powyższe uniemożliwia skarżącemu skuteczne ubieganie się o prawo do dochodzonej emerytury.

Odnosząc się do apelacji, przyjdzie stwierdzić, iż jak zaznaczono wyżej, jest ona w znacznej części powtórzeniem argumentacji przywołanej w odwołaniu.

Nie do zaakceptowania jest, zdaniem tut. Sądu, żądanie uznania pracy za wykonywanej w szczególnych warunkach po 1 stycznia 1999r. z uwagi na treść przepisu, w oparciu o który dokonywana była jego ocena uprawnia do emerytury, jak również okresu pracy od 1 czerwca 1991r. kiedy to wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług transportowych, gdyż kryterium dotyczące pracy w szczególnych warunkach - odnosi się, jak słusznie podniósł to organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie i Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku - jedynie do pracowników, a nie do osób prowadzących działalność gospodarczą.

Wskazywanie przez skarżącego odbiorców towarów, do których był on przewożony w dowodzonych okresach, w sprawie nie ma żadnego znaczenia, jak również pozostają bez znaczenia, podnoszone w apelacji nowe okoliczności, w szczególności odnoszące się do innych pracodawców aniżeli wskazanych w postępowaniu przed Sądem I instancji.

W świetle wyżej naprowadzonych okoliczności, apelacja nie może odnieść pożądanego skutku, a to wobec braku podstaw, zarówno faktycznych, jak i prawnych, dlatego orzeczono jak w wyroku na podstawie art. 385 kpc.

Zarządzenie:

1. (...)

2. (...)